

A photograph of a worker in a black shirt and safety harness standing on a silver scissor lift. The worker is reaching up to install a large, white, dome-shaped light fixture onto the ceiling of a large warehouse. The ceiling is made of white corrugated metal with a complex network of steel trusses. Several other similar light fixtures are already installed on the ceiling. The floor is a polished, light-colored concrete. In the background, there are various warehouse items like pallets and equipment. The overall scene is brightly lit.

Stegar och fallskydd

Elektrikerna
SEF.SE

Bakgrundsfakta:

Mellan tre och fem personer dör på grund av fallolyckor i Sverige varje år. 1 000 personer skadas mer eller mindre allvarligt varje år. Genomsnittet för sjukskrivning på grund av olyckor i arbetslivet i Sverige är 29 dagar men genomsnittet för fallolyckor är 50 dagar.

36 % av olyckorna som elektrikerna i Sverige råkar ut för, är fallolyckor och det är den typen av olyckor som ökar mest.

Vad kan jag som medlem eller SO/HSO/RSO göra?

✓ Utifrån företagets riskinventering och Steg- och Ställningspolicy ställa de aktuella frågorna till mig själv och arbetsgivaren för att kunna konstatera vilka hjälpmedel jag skall använda.

AFS: 2001:1 § 8 (Systematiskt Arbetsmiljöarbete).

✓ Aldrig ta några risker, Alfons Åbergs syndrom "Jag skulle bara". Det är bättre att tänka efter före arbetet än efter arbetet.

✓ Bara använda stegar om det är ett arbete som är godkänt för stega (Policy).
AFS 2004:3 § 10 (Stegar).

✓ Långvariga arbeten från stegar innebär att du utsätter dig för ergonomiskt felaktiga arbetsställningar, vilket på sikt innebär förslitningsskador.

AFS 1998:1 § 2 (Belastningsergonomi)

✓ Om det aktuella arbetet går att utföra från stega, måste du se till att den står stadigt och ej kan välta eller liknande. Det är dock riskinventering och stegpolicy som styr vilket behov du har.

HSO = Huvudskyddsombud, SO = Skyddsombud,
RSO = Regionalt skyddsombud.

Statistiken är hämtad från Arbetsskador i byggverksamheten 2006, Privat och offentlig verksamhet, BCA 2007:1. AFS Arbetarskyddsstyrelsens föreskrifter, www.av.se.

Vilka krav kan jag ställa på arbetsgivaren?

✓ **SAM (Systematiskt Arbetsmiljöarbete) AFS: 2001:1.**
Riskinventering – handlingsplan – arbetsmiljöpolicy – utbildning/kunskap.

Arbetsgivaren och arbetstagaren skall göra en riskinventering innan arbetet påbörjas. Om man i denna riskinventering kommer fram till att det finns risker med arbetet skall dessa risker minimeras innan arbetet påbörjas.

Exempelvis arbete ovan huvudet/hög höjd då du måste använda något att stå på för att komma i rätt höjd. Då använder du stegpolicyn för att se vilken utrustning du skall använda för detta arbete.

✓ **IS avtalet 12 kapitlet § 2a punkt 1.**

Arbetsgivaren är enligt detta avtal skyldig att tillhandahålla ställningar och skyddsutrustning enligt lag och föreskrifter för att tillförsäkra en säker arbetsmiljö.

Detta innebär att om du anser att du behöver en ställning för att utföra ett arbete så skall arbetsgivaren se till att du får ut en ställning som fungerar för detta arbete. Arbetsgivaren kan EJ vägra detta.

✓ **IS avtalet 12 kapitlet §2a punkt 2.**

Vägran att utföra arbete där rimliga säkerhetsanordningar icke vidtagits, är EJ att betrakta som avtalsstridig arbetsvägran.

✓ **AFS: 2004:3 (stegar) §10**

Arbete från stege får endast ske om riskerna med att använda stege är så små att annan säkrare utrustning inte är befogad.

✓ **AFS:1998:1 (Belastningsergonomi) §2**

Arbetsgivaren skall ordna arbetet så att arbetstagaren inte utsätts för långvariga arbetsställningar med böjd eller vriden bål eller med händerna ovan axlar eller under knäna.

Stegpolicy

Du får inte använda stega om:

- ✓ du ska hantera något med båda händerna (borrmaskiner, kablar eller liknande),
- ✓ du ska göra något som kräver att du tar i med kraft,
- ✓ du ska hantera något tungt och stort t ex lysrörsarmaturer ovan skrivbord eller liknande,
- ✓ du ska nå mycket högt eller över ett stort område,
- ✓ du ska göra något som tar lång tid,
- ✓ underlaget är sådant att du inte kan ställa upp stegen säkert.

Exempelvis kan golv i våtutrymmen luta eller vara hala och marken utomhus ha nivåskillnader eller ojämnheter.

Besök www.sef.se och gå in på arbetsmiljö så får du lära dig mer!

**Stegar
och
fallolyckor!**

Elektrikerna
SEF.SE